

Valsts kanceleja

NACIONĀLĀ TRĪSPUSĒJĀS SADARBĪBAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts ntsp@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.2.2/3

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēde

Protokols Nr. 3

2019. gada 27. augustā

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē

Sēdi vada:

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs Egīls Baldzēns

Sēdē piedalās:

no valdības puses:

1.	Ministru prezidents	A. K. Kariņš
2.	Ekonomikas ministrs	R. Nemiro
3.	Finanšu ministrs	J. Reirs
4.	Izglītības un zinātnes ministre	I. Šuplinska
5.	Labklājības ministre	R. Petraviča
6.	Satiksmes ministrs	T. Linkaits
7.	Ministru prezidenta biedrs, tieslietu ministrs	J. Bordāns
8.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs	J. Pūce
9.	Veselības ministre	I. Viņķele

no darba devēju puses:

1.	Latvijas Darba devēju konfederācijas prezidents	V. Gavrilovs
2.	Latvijas Darba devēju konfederācijas viceprezidents	I. Strautiņš
3.	Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis	J. Brazovskis
4.	Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve	I. Pētersone
5.	Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis	J. Gulbis
6.	Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektore	L. Meņģelsone
7.	Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis	U. Bīķis
8.	Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve	A. Vīksna
9.	Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis	J. Hermanis

no arodbiedrību puses:

1.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs	E. Baldzēns
2.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks	A. Muhlinskis
3.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāve	I. Vanaga
4.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvis	V. Keris

5.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvis	I. Pavlovs
6.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāve	R. Pfeifere
7.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvis	J. Kalniņš
8.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāve	I. Siņica
9.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvis	A. Augustāns

Pārējie dalībnieki:

V. Valainis, P. Vilks, I. Kiukucāne, I. Stepiņa, S. Stūre, P. Leiškalns, E. Vītola, I. Olafsone, B. Bāne, J. Plūme, L. Kļaviņa, I. Vasaraudze, T. Trubača, K. Ketners, L. Bāriņa, S. Birkenfelde, A. Rozīte, N. Žunna, D. Zīle, A. Jeršovs, A. Ozoliņš

Protokolē:

A. Zaļūksnis, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultants

Sēdi sāk plkst. 10:10

Sēdes darba kārtība:

Nr. p. k.	Jautājums	Ziņo/Uzaicināti
1.	Par valsts budžetu 2020. gadam	Finanšu ministrija
2.	Par Nacionālā attīstības plāna 2027 izstrādes progresu	Pārresoru koordinācijas centrs

1. jautājums

Par valsts budžetu 2020. gadam

Ziņo: J. Reirs, J. Plūme

Par jautājumu debatēs izsakās: V. Gavrilovs, V. Keris, I. Vanaga, A. K. Kariņš, B. Bāne, J. Gulbis, U. Biķis, E. Baldzēns, L. Meņģelšone, Z. Pūce, A. Muhlinkins

J. Reirs īsumā iepazīstina klātesošos ar prognozi par iekšzemes kopproduktu 2020. gadam. Norāda, ka iekšējais patēriņš palīdz noturēt valsts izaugsmi. Tiek plānots, ka Eiropas Struktūrfondu pieejamība un pareiza līdzekļu izmantošana palīdzēs noturēt valsts izaugsmi.

J. Plūme informē, ka materiāli par valsts budžeta sagatavošanu 2020. gadam, ir pieejami Finanšu ministrijas tīmekļa vietnē. Attiecībā par valsts budžeta sagatavošanu norāda, ka process notiek atbilstoši valdībā apstiprinātajam laika grafikam. Š.g. 20. augustā Ministru kabinets izskatīja vairākus Finanšu ministrijas sagatavotos informatīvos ziņojumus, piemēram, par makroekonomisko rādītājiem, vispārējās valdības budžeta bilances prognozi, tika apstiprinātas pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta bāzes pozīcijas un izskatīja izdevumu pārskatīšanas secinājumus. Iepazīstina ar Finanšu ministrijas prezentāciju "Par valsts budžetu 2020. gadam".

V. Gavrilovs vērš uzmanību, ka plānojot valsts budžetu, jāņem vērā arī stratēģiskās plānošanas procesi. Turklāt būtiski ir ievērot arī vidējā termiņa un ilgtermiņa mērķi. Min, ka būtu vēlams valsts budžetu vairāk sasaistīt ar Nacionālās attīstības plānu, lai veidotos pēctecība.

V. Keris iebilst pret to, kādā veidā ir apstiprinātas valsts pamatbudžeta un speciālā budžeta bāzes. Norāda, ka trešajā pozīcijā, attiecībā uz veselības aprūpi pareizi ir jābūt rakstītam: Nodrošina finansējumu veselības aprūpes nodrošināšanai 4 % apmērā no IKP saskaņā ar aktualizētajām prognozēm, un darba samaksas paaugstināšana veselības aprūpes nozares darbiniekiem atbilstoši Veselības aprūpes finansēšanas likumam.

Min, ka šī aspekta ignorēšana rezultēsies ar likuma neievērošanu.

I. Vanaga pateicas Finanšu ministrijai par sagatavoto ziņojumu. Norāda, ka ziņojumā tika aktualizēta gan veselības, gan izglītības jomā strādājošo atlīdzības paaugstināšana. Vērš uzmanību, ka norādītais par prognozēto ekonomisko izaugsmi, dara bažīgus. Jo gaidāmais darba samaksas paaugstinājums par 40,00 *euro* nekompensēs cenu kāpumu. Atkārtoti norāda, ka apstiprinātie valdības dokumenti un praktiskā ministrijas darbība pierāda, ka reformas tiek realizētas, turklāt ļoti aktīvi arī dažādiem atbalsta mehānismiem. Aicina pieturēties pie normatīvo aktu normu pildīšanas, kas nosaka pedagogu darba samaksas pieauguma grafika ievērošanu.

A. K. Kariņš vērš uzmanību, ka izaugsme joprojām tiek prognozēta, lai arī lēnāka. Kopumā valsts budžets (izdevumi) palielinās gandrīz par pusmiljardu *euro*. Lielu daļu no tiem plānots novirzīt sociālam budžetam (pensijām un indeksācijām). Norāda, ka notiek darbs, lai izvērtētu visas programmas, kurās ir paredzēts ilggadējs finansējums. Valdība cenšas samērot vajadzības ar iespējām, nenoliedzot to, ka jāiegulda veselības un izglītības jomās.

Norāda, ka nav plānots veikt izmaiņas nodokļu politikā. Tiek likts uzsvars uz izdevumu pārskatīšanu, kā rezultātā atrasts finansējums gandrīz 100 miljonu *euro* apmērā.

Informē par turpmāko valsts budžeta 2020. gadam izstrādes gaitu.

E. Baldzens pateicas par Ministru prezidenta viedokli. Norāda, ka normatīvajos aktos norādītais ir jāpilda, un Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdēs nav jādiskutē par to ievērošanu, piemēram, par tādiem jautājumiem kā mediķu un pedagogu darba samaksa nav jādiskutē. Lūdz izvērtēt vai attiecībā uz SIA "Rīgas Satiksme" parāda iekļaušanu valsts budžetā nav citu risinājumu, piemēram, sadarbībā ar Latvijas pārstāvjiem Eiropas Komisijā un Eiropas Parlamentā risināt iespēju noteikt pārejas periodu.

Norāda, ka ir jāsaņem ziņa sabiedrībai, ka ir pozitīvas pārmaiņas, jāinformē par uzsākto. Turklāt visu laiku jādomā, lai šī ekonomiskā izaugsme būtu nodrošināta nepārtraukti. Arodbiedrība ir gatava diskutēt par minimālo algu, neapliekamo minimumu un atvieglojumiem. Norāda, ka Igaunijā un Lietuvā darba samaksa ir strauji kāpusi un situācija ir radikāli mainījusies. Piemēram, Igaunijā minimālā alga bruto izteiksmē ir 580,00 *euro*, Lietuvā 607,00 *euro*. Turklāt dzīves dārdzība Lietuvā ir par 7,8 % zemāka nekā Latvijā. Tur sociālie partneri ir vienojušies par to, ka minimālajai algai jābūt no iepriekšējā gada vidējās darba samaksas 47,5 %. Piedāvā līdz š.g. 14. oktobrim nonākt pie kopsaucēja par aktuālajiem jautājumiem. Izsaka priekšlikumu vēltīt kādu no NTSP sēdēm jautājumiem, kas saistīti ar minimālo algu un neapliekamo minimumu.

A. K. Kariņš lūdz Finanšu ministrijas valsts sekretāri komentēt par SIA "Rīgas Satiksme" parāda iekļaušanu valsts budžetā.

B. Bāne norāda, ka SIA "Rīgas Satiksme" ir klasificēta vispārējās valdības sektoram pēc visu datu izvērtēšanas Centrālā statistikas pārvaldē. Šādam lēmuma par pamatu ir divi apstākļi, pirmais, uzņēmuma ir ļoti liels īpatsvars pašvaldības dotāciju. Otrs apstākļis ir, ka pašvaldības kapitālsabiedrība ir tiešā Rīgas domes lēmumu izpildes ietekmē, viņi nevar nepildīt Rīgas domes izdotos lēmumus. Veiktās investīcijas ir atbilstošas normatīvo aktu prasībām, savukārt infrastruktūru izmanto ne tikai Rīgas iedzīvotāji, bet

arī pārējās Latvijas Republikas iedzīvotāji. Pašvaldības kapitālsabiedrības saimnieciskā darbība atstāj ietekmi uz vispārējās valdības deficīta dēļ lieliem investīciju projektiem. Piebilst, ka Eiropas Komisijas institūcijās lēmums jau ir pieņemts.

E. Baldzēns atkārtoti piedāvā diskutēt ar atbildīgajām Eiropas Komisijas struktūrvienībām, lai tiktu noteikts pārejas laiks parāda iekļaušanai vispārējā valdības deficītā.

J. Gulbis lūdz precizēt, kāds pamatojums ir prognozei par IKP izaugsmi.

J. Reirs min, ka ir vairāki faktori, kas bija par pamatu prognozēt izaugsmi, tajā skaitā arī informācija no Pasaules Bankas, gan no Eiropas Komisijas, gan no Latvijas Bankas, gan Ekonomikas ministrijas. Latvijā bāze ir noteikta 2,8. Piebilst, ka ir daudz faktoru, kas var ietekmēt prognozes. Raksturo citus faktorus, kas tiek izmantoti valsts budžeta sagatavošanā, kā arī informē par aktuālajiem faktoriem, kas var ietekmēt valsts budžeta izdevumu sadaļu.

U. Bīkis norāda, ka nepieciešams vērst uzmanību uz konkurenci. Jebkuras nodokļu izmaiņas būtiski atsauktos uz mūsu konkurētspēju un sabremzētu tautsaimniecības izaugsmi. Akcentē, ka pozīcija par nodokļu neaiztikšanu ir ļoti, ļoti atbalstām.

E. Baldzēns vērs uzmanību, ka jāstiprina jomas, kas nodarbojas ar valsts drošību, kibernetisko drošību un robežapsardzību. Svarīgi ir risināt arī sociālās problēmas labklājības jomā.

L. Meņģelšone vērs uzmanību, ka darba devējiem nepieciešama stabilitāte nodokļu sistēmas jomā, jo izmaiņas bremzē konkurētspēju. Otrs aspekts, kas ir būtisks, nodokļu sistēmai būtu jābūt vienkārši piemērojamai. Piemēram, diferencētā neapliekamā minimuma aprēķināšana ir pierādījusi sevi kā ārkārtīgi sarežģītu mehānismu, kas rada slogu iedzīvotājiem, darba devējiem un Valsts ieņēmumu dienestam. Latvijas Darba devēju konfederācija piedāvā diferencētā minimuma aprēķināšanu pārskatīt, padarot to vienkāršāku. Norāda, ka ir jāpabeidz administratīvi teritoriālās reforma. Vērs uzmanību, ka 2017. gada 27. jūnija Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē tika pieņemts lēmums trīs gadus nemainīt minimālo algu.

E. Baldzēns vērs uzmanību, ka par minimālo algu jautājumu ir jādiskutē Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē.

V. Gavrilovs norāda, ka diskusijai ir jābūt. Akcentē par reformu nepieciešamību. Piedāvā plašāku diskusiju organizēt Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Budžeta un nodokļu politikas trīspusējās sadarbības apakšpadomē. Diskusija šajā padomē varētu vienkāršot jautājumu skatīšanu Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē.

E. Baldzēns rezumē iepriekšējo runātāju teikto. Papildinot norāda, ka svarīgi ir atrast finansējumu medicīnas personāla un pedagogu atlīdzības paaugstināšanai.

Z. Pūce iepazīstina ar Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes nevalstiskā sektora priekšlikumiem. Min, ka nepieciešams programmai "Nacionālais NVO fonds" paredzēt papildus vismaz 1,5 miljonus *euro* valsts pamatbudžetā. Akcentē, ka būtiski ir veicināt ziedošanas tradīciju attīstību. Norāda, ka ziedošanas kultūru veicinātu iespēja 1% iedzīvotāju ienākuma nodokļa novirzīšana cilvēka paša izvēlētai sabiedriskā labuma organizācijai. Uzsver, ka attaisnoto izdevumu sliexsnis privātpersonu ziedojumiem jāpācē līdz 1200 *euro*. Aicina izstrādāt visaptverošu valsts budžeta finansējuma pārdales mehānismu, tajā iestrādājot labas pārvaldības principus, piemēram, visām ieinteresētajām pusēm nodrošināt vienlīdzīgas iespējas pārstāvēt intereses valsts budžeta veidošanas procesā.

V. Keris izsaka priekšlikumu pirmo darba kārtības punktu pieņemt zināšanai.

E. Baldzēns piebilst, norādot, ka Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība nav iepazīsinusies

ar Latvijas Darba devēju konfederācijas priekšlikumiem.

L. Meņģelšone norāda, ka Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Budžeta un nodokļu politikas trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdē ir diskutēts par valsts budžeta jautājumiem.

Sēdes dalībnieki diskutē par risinājumu.

A. Muhlinkins piedāvā sasaukt vēl vienu Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdi septembra mēnesī. Uz šo sēdi puses varētu sagatavot savus priekšlikumus.

Sēdes dalībnieki diskutē par priekšlikumu.

E. Baldzēns lūdz Ministru prezidenta viedokli par iespēju sasaukt septembra mēnesī Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdi.

A. K. Kariņš konceptuāli neiebilst Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdes sasaukšanai septembrī. Atkārtoti akcentē nepieciešamību veikt reformas, kuru rezultātā tiks iegūti finanšu līdzekļi, kurus varēs nodalīt citām vajadzībām.

L. Meņģelšone izsaka priekšlikumu sadarboties ar Finanšu ministriju izdevumu pārskatīšanas procesā.

A. K. Kariņš norāda, ka atbalsta priekšlikumu iesniegšanu.

E. Baldzēns noslēdz debates par pirmo jautājumu, īsumā rezumējot diskusiju dalībnieku izteikumus.

Nolemts: Turpināt diskusiju nākamajā Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē.

Finanšu ministrijas prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļa vietnē
http://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/Lidzdaliba/ntsp_prezentacija_270819.pdf

NVO un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes nevalstisko organizāciju priekšlikumi valsts budžetam 2020. gadam pieejami Ministru kabineta tīmekļa vietnē

http://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/Lidzdaliba/memo_priekslukumi_budzetam_2020.pdf

LDDK pozīcija Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes sēdei 2019. gada 27. augustā pieejama Ministru kabineta tīmekļa vietnē

http://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/Lidzdaliba/lddk_pozicija.pdf

LBAS viedoklis Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes sēdei 2019. gada 27. augustā pieejams Ministru kabineta tīmekļa vietnē

http://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/Lidzdaliba/lbas_viedoklis.pdf

2. jautājums

Par Nacionālā attīstības plāna 2027 izstrādes progresu

Ziņo: P. Vilks

Par jautājumu debatēs izsakās: V. Gavrilovs, L. Meņģelšone, I. Vanaga, A. K. Kariņš, V. Keris

P. Vilks iepazīstina ar Nacionālā attīstības plāna izstrādes progresu. Norāda, ka Nacionālā attīstības plāna izstrādē ir pārstāvētās Nacionālās trīspusējās sadarbības

padomes dalīborganizācijas. Tās piedalījās darba grupās, kurās detalizēti tika diskutēts par attīstības prioritātēm. Darba gaitā noteikti trīs tādi stratēģiskie mērķi, kā produktivitāte un ienākumu iespēju vienlīdzība un sociālā uzticēšanās. Plānā tiks iezīmētas galvenās reformas, kuras ir nepieciešams veikt līdz 2027. gadam. Tiek plānots, ka š.g. septembra beigās plāna pirmā redakcija būs gatava un tiks nodota sabiedriskajai apspriešanai.

V. Gavrilovs lūdz precizēt, vai ir noteikti kritēriji pret kuriem tiks izmērīti mērķi.

P. Vilks norāda, ka diskusiju procesa laikā tas tika izdarīts.

L. Meņģelšone jautā, vai ir virsmērķis Nacionālās attīstības plānam.

I. Vanaga papildina norādot, ka vēlas izcelt zinātni. Zinātne skar pilnīgi visu nozaru ministriju kompetencē esošus jautājumus. Lūdz saglabāt zinātni kā prioritāti.

A. K. Kariņš norāda, ka ir nepieciešama paradigmas maiņa. Valdība cenšas uzlabot izglītības līmeni, jo īpaši augstākās izglītības jomā. Min, ka reformas ir svarīgas un nepieciešamas, lai uzlabojumu patiešām notiktu.

V. Keris pateicas Pārresoru koordinācijas centram par darbu. Piedāvā paskatīties, kādi ir mērķi prioritātēs.

A. K. Kariņš norāda, ka Nacionālā attīstības plāna izstrādes gaitā tiek dažādi skatīts uz procesu.

Nolemts: Pieņemt zināšanai Pārresoru koordinācijas centra ziņojumu.

E. Baldzēns lūdz Ministru prezidentu sasaukt Nacionālo trīspusējo sadarbības sēdi š.g. septembra laikā.

Sēdi slēdz: plkst. 11.36

Sēdes videoieraksts pieejams Ministru kabineta tīmekļvietnē
<http://www.mk.gov.lv/lv/aktuali/tiesraides/videoarhivs/?v=sP2BzAG4>
un Ministru kabineta *Youtube* kontā: <https://youtu.be/WVcFRahXWLs>

Sēdes vadītājs:

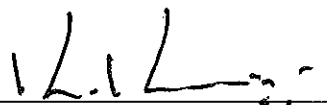
E. Baldzēns

Protokolēja:

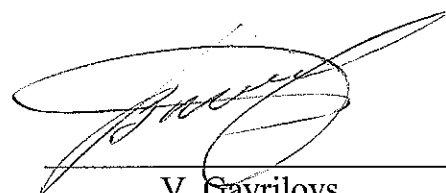

A. Zaļuksnis

Vīzas:

A. K. Kariņš
Ministru prezidents,
valdības puses vadītājs

V. Gavrilovs
Latvijas Darba devēju
konfederācijas prezidents